

VÍKEND V ČECHÁCH

in.ihned.cz/cr

SERIÁL: MIKROREGIONY V ČESKU

Park a sala terrena slabeckého zámku, jejíž půvab poněkud ruší moderní přístavek.

sala terrena, socha sv. Jana Nepomuckého, opravený sv. Antonín. Kamenný stůl doplňuje atmosféru romantického parku.

Na kolo!

Ze Slabců se můžeme na kole vydat na dvaadvacet kilometrů dlouhý okruh po silnici. Mineme betonový pilíř s křížem na rozcestí do Malých Slabců na místě dávné tůně, do které skočila Anička Jandová ze Skupé. Krutý správce slabeckého panství Bachman slíbil milost jejímu otci, když se mu poddál. Nakonec ho však za přípravu selského povstání popravil. Výčitky svědomí mu po letech nedaly, tůni vysušil a na místě vztýčil kříž. Jeho duch sem noc co noc přijíždí v černém kočáru taženém černými koňmi, kterým z očí šlehají plameny. Přízrak nešťastné dívky chodí o půlnoci ke slabeckému zámku...

V Rousínově si zase podle dávných legend jednou zjara vyšla vdova a zemanka ze zhořské tvrze nedaleko Krakovce do širých lesů. Omámena zářícím sluncem i ptačím zpěvem, málem přehlédla na stezce medvěda v podobném rozpoložení. Tak tak se skryla v mocném dubisku, kde ve smrtelné úzkosti vzývala Pannu Marii. Zde ji našli sluhové. Na místě nechala postavit kapličku Panny Marie a okolo ní pak vznikla osada Rousínov.

V jejím okolí je židovský hřbitov, založený v 19. století, kde se prý pohřbívalo ještě před druhou světovou válkou i ze vzdáleného Čistocka. Rousínov tvoří památkovou zónu, málokde se dochovala tak zachovalá náves s farou, kostelem a dávnou školou i roubené venkovské chalupy.

Pro znalce opery je obec místem, kde se 12. ledna 1870 narodil muž, jehož hrdinný tenor obdivovala Amerika i legendární Enrico Caruso – Karel Burian.

Chmelaři a pytláci

V malých vesničkách končí svět. Skříván překvapí architekturou i zámek. Malé Slabce, původně Německé, založil v 18. století držitel slabeckého panství baron Václav Karel Hildprandt výhradně jako chmelařskou ves. Pokus nebyl úspěšný a na Rakovnicku se už neopakoval. „Proslavil“ je však pytlák. Antonín Kopřiva v srpnu 1889 u Valachova zastřelil hajného Isidora Kolského. Místo vraždy připomíná pomník, který hajnému postavil křivoklátský kníže Fürstenberk. Život v těchto lesích byl tvrdý a pomník není jediný.

V Pavlíkově i s přilehlými osadami žije přes tisícovku obyvatel, třetina celého mikroregionu. V odsvěceném barokním kostele, kdysi sv. Kateřiny, je dnes nepřístupné lapidárium. „Naším ‚Křivoklátem‘ je Jiří Anderle,“ říká starosta Miroslav Truxa. Obrázky renomovaného malíře se našly na půdě při vyklízení rodného domu po smrti maminky. Dnes tvoří jádro expozice v zasedací místnosti „radnice“. „Ve vestibulu vystavují ‚předskokani‘ Jiřího Anderleho,“ dodává starosta Truxa. Nečekejte nic amatérského, místní fotografové i malíři mají ve svém pohledu na kraj co nabídnout.

Genius loci dávného rozcestí

Na rozcestí ze Slabců do Újezdce stojí u hřbitova dřevěný kříž. Zachycuje ho už mapa z doby Marie Terezie, obnoven byl za velkého sucha a neúrody v roce 1905. Zažil národní poutě připomínající Mistra Jana Husa, před druhou světovou válkou tu hasiči vatrou připomínali výročí prezidenta T. G. Masaryka. V roce 2002 zetlelý smrkový kříž padl.

Když všechna jednání s úřady o jeho obnovu vedla do ztracena, chalupář z Újezdce Jiří

Mrázek se jako bývalý památkář rozhodl jednat sám. Od 26. dubna 2008 ční k nebesům vysoký modřínový kříž ze dřeva starého přes sto dvacet let, pokáceného za lednového úplňku a otesaného dávným způsobem. Zastavte se tady. Kříží se zde cesty a je odsud vidět do daleka. ■

RICHARD GRÉGR

Foto: autor

